Když v roce 1986 končil Aleš Vetešník studium výtvarné výchovy na pedagogické fakultě brněnské university, věnoval svou teoretickou diplomovou práci asambláži, což bylo jistě v tehdejších podmínkách nelehké si prosadit a dosvědčovalo to, že mladý výtvarník je různými aspekty asambláže v moderním umění a transferem nalezeného objektu do kontextu "světa umění" doslova fascinován, což strzovaly také jeho vlastní realizace z nalezených, nejčastěji kovových předmětů či jejich součástí, jistě odkazující k radikálnu revolučnosti dada, ale také k jiné, tehdy aktuální estetice pop artu a nového realismu. Dnes se Aleš Vetešník vrací do brněnského prostředí výstavou, která je skutečně reprezentativním pohledem na jeho intenzívní výtvarné usilování posledních let. Ono předznamenání zájmem o komunikační možnosti asambláže můžeme považovat za podstatnou charakteristiku toho, oč usiluje dnes, i když většina jeho realizací se dřív hlásí do kategorie obrazu - je to ovšem většinou obraz trojrozměrný, reliéf, v němž se faktickým tématem stává sám proces vrstvení, překrývání a odkrývání, strhávání či destruování ... Jen jednu kapitolu jeho práce tvoří čisté malby, v nichž se uplatňuje dřív vrstvení několika rovin malířského tahu, většinou ale vidíme kombinaci s kolážováním či asambláž ováním. Autor tématizuje právě tento fenomén vrstvení, možnost nechat figurovat určité momenty či detaily z jednotlivých vrstev, de facto vytvářet jakési nové kontexty, vznikající díky formě posledních vrstev a toho, co je obnaženo. K tomu mu slouží srovnatak expresívnější jako racionálnější, geometrické způsoby organizace. Jeho objevem, který právem na výstavě dominuje, je uplatnění tříštění skla - takového skla, jaké se užívá třeba v automobilech. Jako svébytnou estetickou kvalitu objevuje různé vlastnosti této destrukce, uchopené jako proces formování nové vizuální kvality. V nejradikálnějších případech rozehrává hru paradoxů, vznikl ou díky tomu, že sklo, které

standardně chrání něco, co je pod ním, je aktualizováno právě destruktivním zásahem - a tak se stává konstituující složkou díla, spolu s dalšími vrstvami, papíry, textilem, malbou ... Jindy jsou fragmenty skla s jeho jedinečnými vlastnostmi /lesk, třpyt, zrcadlení, průsvitnost atd./ vztahovány formou asambláže k dalším materiálům v rovině reliéfu a víc vystupují do popředí vzájemné vztahy charakteristik jednotlivých materiálů, fungující nejen jako estetické, ale také jako sémantická poselství. Ale zaujmou nás zrovnatak i práce, v nichž autor třeba převrstvuje skoro celou plochu malby a přelepuje ji bílým papírem, takže vzniká nový kontext kolážového zásahu a skrytí většiny původní malby. Kolážovaný bílý papír někdy přechází i na záměrně banální obrazové rámy - zase se tedy uplatní polarita mezi standardním, kodifikovaným a proměnlivým, neboť propojení roviny malby a roviny rámu stejným kolážovaným papírem vytvoří nový, zajisté trochu ironický, ale také ozvláštňující kontext. Ke kladům práce Aleše Vetešníka patří i to, že se nenechal ovládnout svým, i když skutečně nosným objevem, totiž kvalitami tříštění skla jako určující složky "obrazu", ale zároveň zkoumá možnosti vrstvení a destrukce u dalších materiálů; zároveň vznikají i série asamblází z papírů nebo textilu, které mají jiné, třeba méně spektakulární, ale výtvarně stejně nosné charakteristiky. Aleš Vetešník revitalizoval možnosti destrukce jako estetického fenoménu v nové situaci, s novými zkušenostmi, které nemají striktní analytickou podobu, jako tomu bylo u autorů šedesátých let, ale dřív vedou ke znovuzhodnocení toho, co přinesli, v novém kontextu a v nové estetické artikulaci.

Jiří Valoch